

A fehér gólya legfontosabb táplálkozó-területeinek, a nedves, mocsaras réteknek a fogyatkozása napjainkban is általános jelenség. További problémát jelent a gyepek beszántása, a háziállat-állomány csökkenésével a legelő gazdálkodás felhagyása, a füves területek mesterséges erdősítése és legeltetés hiányában a spontán beerdősülése. A táplálkozó-területeken történő növényvédőszerhasználat és a szántóföldi rágcsőirtás is veszélyt jelent a fehér gólyákra. A fészkelési időszakban pusztulásuk leggyakrabban (a felmérések szerint 94%-ban) áramütés miatt következik be. A villanyoszlopokra települő párok veszélyeztetettek a leginkább. Az 1990-es évek elején egyesületünk tagjai az áramszolgáltatókkal együttműködve kidolgoztak egy szigetelési eljárást, mellyel a veszélyes középvezetőségű vezetékek tartóoszlopai viszonylag egyszerűen szigetelhetők. További lehetőséget jelent a fészkek magasító gólyakosárra helyezése, ilyenek telepítése.

A természet, a madarak védelme közös érdekünk és felelősségünk. Az MME a fehér gólya országos védelmében kiemelkedően fontosnak tartja a lakosság bevonását is. Ezért létrehoztuk a fehér gólya on-line adatbázist

www.golya.mme.hu

melyre az Interneten keresztül bárki feltöltheti megfigyeléseit, lakóhelyének fészekadatait.

AZ MME

„A madárbarát Magyarorszáért!”

Csatlakozzon hozzánk!

Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület

Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület

1121 Budapest, Költő u. 21.
e-mail: mme@mme.hu
telefon: 06 1 275 6247
www.mme.hu

Hazánk madárvédelmét támogathatja adományaival és adójának 1%-ával!

Bankszámlaszámunk: 11712004-20011215
Adószámunk: 19001243-2-43

A fehér gólya egész elterjedési területén kedvelt madár, különféle hiedelmek kötődnek hozzá. Több európai nép - például a litván - hozzánk hasonlóan a nemzet madarának tartja. Még a finn gyerekeket is a gólya hozza, pedig arrafelé nem fészkel a "szerencsehozó" madár, s előfordulása is csak alkalmi.

A faj Európában a Pireneusi-félszigeten, továbbá Németországtól a Közép-Orosz-hátságig fészkel. Nyugat-Európából mint fészkelő, már csaknem teljes egészében eltűnt. A magyarországi fehérgólya-állomány néhány évtized alatt 8000 párról 5000-re csökkent. Az 1970-es évek közepe óta végzett védelmi tevékenység eredményeként a populáció stabilizálódott.

A fehér gólya Magyarországon fokozottan védett faj!

Eredetileg a mocsaras, nedves területek madara. A vizes élőhelyek lecsapolása jelentősen csökkentette természetes élőhelyét. Korábban fészket főleg fákra, épületekre rakta, a hetvenes évektől kezdve az állomány nagy része fokozatosan áttelepült a villanyoszlopokra. A gólyapárok többsége elszórtan, egyesével fészkel, de helyenként laza telepei is kialakulnak.

Fészkelja április második felében teljes, átlagosan 4-5 tojásból áll. A tojó 2-3 naponként rak le egy-egy tojást. A kotlást a második tojás lerakása után kezdi meg, amely 29-30 napig tart. A kikelt fiókák négyhetes korukban állnak fel és a 8-9. héten repülnek ki. A költés sikerét a mindenkori táplálék és időjárási viszonyok, illetve a költőpár kora és a tojásrakás kezdete határozza meg. Ivarérettségüket 3-5 év alatt érik el. A legidősebb példányok 30 évig is élhetnek.

Főleg a nedves réteken, kaszálókon, tarlókon, friss szántásokon keresgéli változatos táplálékát, mely férgékből, szöcskékből, sáskákból és egyéb rovarból, bogárból, apró rágcsálókból, békákból, ebihalakból, gyíkokból és kígyókból, halakból áll. Afrikai vonuló területein - utalva a táplálkozására - sok helyütt sáskamadárnak hívják.

A fehér gólya vonulási útvonala és telelőterülete a gyűrűzési eredményeknek köszönhetően jól ismert. A gyülekezés augusztus elején kezdődik, és a kisebb-nagyobb csapatokba verődött fiatal gólyák augusztus 20-a és 30-a között indulnak útnak, az öregek viszont csak szeptember elején. A kelet-európai gólyák, s így a hazánkban fészkelők is, a Boszporusz felett kelnek át, majd Kis-Ázsiát átszelve a Földközi-tenger keleti partvidékén haladnak tovább, és a Szezi-öbönlél érik el Afrikát. Innen a Nílus folyását követik, majd Ugandán, Kenyán, Tanzánián és Zimbabwén keresztül a Fokföldig vonulnak. Az állomány egy része a kelet-afrikai szavannákon telel.

Fészkelőhelyükre január végén, február elején kezdenek visszatérni, a tavaszi vonulás rendszerint március második felére, április elejére fejeződik be. Először a hímek jönnek meg, fészket foglalnak (többnyire a régebben használt fészket) és elkezdik tatarozni. Az első éves gólyák egy része még nem tér vissza, ezek a nyarat a Közel-Keleten töltik.

